

30.06.2020

ВСС-2666 29 юн 2020

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РАЙОНЕН СЪД – ДЕВИН

изх. № 210
дата : 29.06.2020год.

ДО
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР.СОФИЯ

Относно : Въпроси, зададени от Биляна Гяурова Вегертседер - Директор на
Български институт за правни инициативи.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

Приложено изпращам Ви отговори на въпроси, поставени от Български
институт за правни инициативи, във връзка с кандидатурата ми за административен
ръководител – председател на Районен съд – Девин.

Приложение : Съгласно текста.

С уважение,

И.Ф.АДМ.РЪКОВОДИТЕЛ-
ПРЕДСЕДАТЕЛ РС-ДЕВИН:

ИЛИЯНА ФЕРЕВА-ЗЕЛЕВА

1. Какво е Вашето мнение за течащата реформа на съдебната карта? Следва ли да се взема предвид мнението на административните ръководители на органи на съдебната власт и на обществеността при прекрояване на съдебната карта, според Вас? Ще доведе ли промяната на съдебната карта за по-равномерна натовареност?

Реформата на съдебната карта по изпълняваният от ВСС проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури“ е от особен интерес за всички заинтересовани страни, поради което е важно да бъде взето предвид мнението на административните ръководители, така и на обществеността. През 2016г. Районен съд – Девин беше обект на извършено от комисия „Съдебна карта, натовареност и статистика“ социологическо проучване на тема „Ролята и значението на съда за местната общност“. В дискусиата взеха активно участие представители на местните власти – областен управител, директор на ОД на МВР, кметове, общински съветници, адвокати, юрисконсулти, представители на гражданското общество. Представителите в този форум, изразиха категорично виждането си за районния съд, като институция, която гарантира справедливостта и е особено важна за хората. Бяха отчетени редица особености на съдебния район - пътна инфраструктура, изцяло по третокласен и четвъртокласен път, предимно с автобуси или с личен транспорт. 99 % от населението живее във високо планински район, което усложнява достигането до съда за по - отдалечените населени места при зимни условия. Тези особености очертаха необходимостта от съда, като институция, която гражданите могат да посетят при минимум време и разходи, съобразно характерния за района стандарт на живот. За да бъде извършена една такава реформа е необходимо да се извърши един задълбочен анализ на всички съдилища, които трябва да бъдат засегнати от идеята за обединяване или сливане, трябва да се отчете и гарантира конституционното право на гражданите на „достъп до съд“. Районен съд Девин е основан и функционира от 1913г. Към настоящия момент има много добра обезпеченост от към човешки ресурси, материална и техническа база. Всяка съдебна реформа трябва да е насочена към основната цел - подобряване качеството на правосъдието, ефективността, отговорността и отчетността. Справедливостта трябва да е близо до гражданите, достъпът до правосъдие да се улесни. Всяка реорганизация на съдебната карта чрез обединяване или свиване на по – малки съдилища ще доведе до по-големи географски разстояния за достигане до съда и по този

начин ще влоши достъпът до правосъдие. За да не се придава значение на този проблем, следва да не се придава значение на физическото присъствие на страните и другите участници в процеса, когато е възможно да бъдат приложени информационни технологии и видеоконферентни връзки, така че участието им от разстояние да е нормално. Необходимостта от видимо присъствие на съда в местната общност е важен фактор, особено по наказателни дела, по дела за защита от домашно насилие и др., за които в процесуалните закони се предвиждат кратки срокове за разглеждането им. Реформата на съдебната карта, чрез окрупняване, сливане или вливане, следва да отчита всички специфики на съдебния район - географски разстояния, достъпност до обществения транспорт, достатъчен брой дела, адекватен брой съдии и служители, за да се гарантира приемственост в случай на болест или отсъствие, наличието на специализация, като се отчита правото на всеки гражданин и задължението на държавата да гарантира справедлив съдебен процес в разумен срок, съгласно чл.6 ЕКПЧОС. Според последните данни от СК на ВСС на база анализ на бюджетите на 72 районни съдилища, чието евентуално обединяване и вливане е обсъдено през месец септември 2019г. окрупняването няма да доведе до финансови икономии. Районен съд – Девин не е включен в списъка на тези съдилища. Структурата на районните съдилища трябва да отговаря на нуждата от предоставяне на качествено правосъдие на гражданите, тъй като те стоят най-близо до тях и в този смисъл дейността им е от най-голямо значение за осигуряване на достъпа до правосъдие. Тази съдебна реформа следва да е съобразена с препоръките т.3.1.3 Доклад 2011 – 2012г. ЕМСС - необходимост да се осигури правосъдие с високо качество, а не само потенциални икономии и разходи, с увеличено използване на информационни и комуникационни технологии, така че да се намали честотата на необходимите посещения на страните и другите участници в процеса в сградата на съда. Използване на информационни и комуникационни технологии, за да се увеличи прозрачността на съдебното производство.

2. Резултатите от изследването „Нагласи на магистратите към създаване на механизъм за търсене на дисциплинарна и наказателна отговорност на главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС, проведено по поръчка на БИПИ през 2019г. показват, че 54.5% от прокурорите и 67 % от съдите подкрепят промяната на чл.126, ал.2 КРБ по отношение на функциите на главния

прокурор. Вие виждате ли перспектива и необходимост от такава промяна? Кой, според Вас, би могъл да извърши независимо разследване срещу главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС? Разпоредбата на чл.126, ал.2 Конституцията казва, „Главният прокурор осъществява надзор за законност и методическо ръководство върху дейността на всички прокурори“. Конституционният съд е допуснал по конституционно дело № 15/2019г. задължително тълкуване на нормата по поставения въпрос „надзора за законност и методическо ръководство върху дейността на всички прокурори, осъществявани от главния прокурор, съгласно чл.126, ал.2 от Конституцията, включват ли се случаите, когато прокурор извършва проверки, разследвания и други процесуални действия по сигнали срещу главния прокурор, предвид общо приетия правен принцип „никой не може да съди себе си“ като елемент на правовата държава. Конституцията не пречи да се проведе независимо разследване срещу главния прокурор, тъй като последният не може да се произнесе по преписка, която го засяга и поради това правото му да ревизира всеки един прокурорски акт е ограничено от реда и начина на инстанционния контрол. Законодателни промени са необходими и свързани с изпълнение на препоръките по делото „Колеви срещу България“ на ЕСПЧ. Законодателният механизъм следва да бъде съобразен с използваните практики на другите европейски страни, в случай, че се налага да се извърши разследване е необходимо да има уреден с Конституцията, ЗСВ и НПК механизъм и компетентен орган за това, тъй като прилагане на наказателния закон по аналогия не е допустима.

3. Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските магистрати, с оглед на правилата за тях, разписани в него?

Всеки магистрат, защитил концепция за стратегическо управление на органа на съдебната власт, на който е избран от съответната колегия на ВСС за административен ръководител има ясна представа за очертаните в раздел III от Кодекса за етично поведение на българските магистрати „Специфични правила за етично поведение на административни ръководители“. Всеки магистрат има правото и задължението да повишава своята квалификация, чрез участие в обучения. За мен лично не е необходимо това обучение да е задължително, тъй като участвам редовно в планираните обучения на НИП по актуални теми, спазвайки етичните правила – да изпълнявам служебните си задължения, да повишавам професионалната си квалификация и да

се информирам за новостите във вътрешното и международното право. Магистратът трябва да се стреми към повишаване на професионалната си квалификация и да предприема необходимите мерки за повишаване на своите познания, умения и лични качества, за правилно изпълнение на правомощията си. Не смятам, че това обучение следва да се въвежда задължително, тъй като за мен необходимо, за да развивам и усъвършенствам професионалната си квалификация като съдия и административен ръководител. Вашият въпрос поставя много интересна тема за обучения, каквито обучения НИП е организирал за избраните административни ръководители. Участието в това обучение ще подпомогне правилното изпълнение на правомощията на магистрата, назначен на ръководна длъжност за придобие знания за начина, по който да организира своята работа като административен ръководител, така че да бъдат постигнати най-добри резултати и възможно най-добро сътрудничество с другите органи на съдебна власт или институции, с оглед необходимостта от поддържане на взаимодействие и диалог, по отношение на въпросите, свързани с работата на съда. Ще повиши неговата компетентност относно специфичните задължения на административния ръководител към организационно поведение.

4. Как административният ръководител може да бъде полезен на съдията – наставник?

Съгласно чл.242, ал.1 ЗСВ административният ръководител на съответния съд определя със заповед съдия – наставник, какъвто може да бъде назначен на младши съдия в окръжен съд и на първоначално назначен съдия в районен съд за първата година от встъпване в длъжност. Административният ръководител може да подпомогне работата на съдията – наставник, чрез ясно разписване в издадената заповед за назначаването му на дейностите, във връзка с професионалното развитие на младшия съдия или първоначално назначения съдия в районен съд. Може да подпомогне дейността му чрез участие в обучения или други инициативи, свързани с наставническата му дейност, организирани от НИП или ВСС.

5. Каква е ефективността на етичните комисии по места в органите на съдебната власт, според Вас?

Комисиите за професионална етика към органите на съдебна власт осъществяват пряк и непосредствен контрол по прилагане и спазване на етичните правила, при събиране на информация и при осъществяване на взаимодействие с

компетентни органи и институции. Извършват проверки за наличие на поведение, противоречащо на правилата за професионална етика, поради което ги намирам за абсолютно необходими помощни органи към Комисия по професионална етика към Съдийска колегия или Прокурорска колегия на ВСС.

6. Ясни, прозрачни и справедливи ли са критериите за допълнително възнаграждение на съдии, съдебни служители и съдебна администрация, според Вас?

Закон за съдебната власт /ЗСВ/ урежда право на допълнително възнаграждение на съдиите, съдебните служители и съдебната администрация за придобит трудов стаж и професионален опит. На основание чл.13 НСОПЗ, с решение на Пленума на ВСС по протокол 29/22.11.2018г., изменени и допълнение по протокол № 28/2019г. са уредени условия и ред за изплащане на допълнителни трудови възнаграждения за постигнати резултати - текущо за годината по конкретни задачи, въз основа на степента на натовареност на съответния орган на съдебната власт, съгласно чл.233, ал.6, изр. първо. Предвидени са допълнителни възнаграждения, съгласно чл.233, ал.6, изр. второ за съдиите в специализиран наказателен съд, прокурори с специализирана прокуратура и следователи в следствен отдел на специализирана прокуратура, както и за техните служители съгласно чл.345 ал.5 ЗСВ, съгласно утвърдени правила за индивидуална оценка на резултатите от дейността, но не повече от шест основни месечни възнаграждения годишно. Според мен обвързването на правото на допълнително възнаграждение за постигнати резултати, които се изплащат в рамките на утвърдения бюджет на съответния орган на съдебната власт като се отчитат критериите принос на магистрата, на съдебния служител за изпълнение на възложената задача и значението на задачата за изпълнение на общите резултати, инициативност и новаторство, участие в работни групи, допълнително участие в работни групи, действие при рискови и извънредни обстоятелства са справедливи като се отчитат и изключенията, при които не се дължи изплащане на допълнително възнаграждение. Разпоредбата на чл.233, ал.6, изр. второ и чл.345 ал.5 ЗСВ, които уреждат по - висок размер на ДТВ за съдии в СНС, за прокурори в СП, следователи в СО на СП и техните служители спрямо другите органи на съдебна власт, следва да се уточнят с допълнителни критерии, според които те имат право на по - висок размер. Справедливостта изисква при еднакви критерии и ред за изплащане на допълнително трудово възнаграждение да се изплаща в равен брой трудови възнаграждения на всички

магистрати и съдебни служители, след като основните критерии са постигнати резултати и натовареност на съответния орган на съдебна власт.

7. Има ли необходимост от промяна в правилата за определяне на условията, реда и критериите за поощряване на съдии, прокурори и следователи, приети с решение на ВСС 2013г. и променени с решение на Пленума на ВСС, през ноември 2017г?

Приетите от ВСС правила, на основание чл.303 и чл.304 гл.15 ЗСВ, с решение на ВСС по пр. №1/10.01.2013г., изменени с решение т.47 по протокол 39/30.11.2017г. за определяне на условията, реда и критериите за поощряване на съдии, прокурори и следователи при доказани положителни резултати с отличие или награди за проявен висок професионализъм, поставят при ясни, справедливи и равни условия всички магистрати, поради което не виждам към настоящия момент необходимост от тяхната промяна.

8. На какво, според Вас се дължи значителното увеличение на постъпилите дела в Районен съд – Девин за периода 2015г. – 2019г., съгласно изложените от Вас данни в концепцията?

В обобщена таблица /стр.10/ от изготвената от мен концепция, в качеството ми на кандидат за административен ръководител на РС Девин са изложени показатели, отнасящи се до движението на делата в съда в периода 2015г. – 2019г. През 2015г. са постъпили 573, при дела за разглеждане 651, спрямо 2019г. са постъпили 786, при дела за разглеждане 865. Сравнителния анализ на постъпилите дела през 2015г. – 573, спрямо 2019г. – 786 обуславя извода за увеличение на постъпленията от дела с 213бр. От сравнителния анализ на структурата на видовете постъпили граждански дела се вижда, че процентът на заповедните производства е бил по-нисък, спрямо процента за 2015г., за 2019г. – 46 %, а за 2015г. те са били 51 %. През 2019г. са постъпили повече граждански дела по общия ред, повече бързи производства по чл.310 ГПК, частни граждански дела, спрямо постъпилите от тези видове през 2015г. Сравнителният анализ на постъпилите наказателни дела, показва, че през 2015г. наказателните дела са били повече спрямо 2019г. В постъпленията от наказателни дела най-висок дял имат административно наказателните дела. Анализът на постъпленията от граждански и наказателни дела показва, че постъпилите дела са от различни видове, като съдът не може да влияе на този фактор, но се наблюдава тенденция към устойчивост и увеличение в постъпленията от дела в периода от 2015г. – 2019г.

9. Съдържат ли се антикорупционни мерки в стратегическите и оперативните планове, които визирате на стр. 19 от Вашата концепция?

Районен съд – Девин прилага стратегически план за дейността за периода 2017г. - 2020г. Стратегия за управление и оценка на риска. Оперативен план за всяка календарна година, разработен на база целите и приоритетите, заложи в стратегическия план. В Стратегическият план е отбелязана като основна стратегическа цел „противодействие на корупцията“, чрез изпълнение на всяка една от целите като антикорупционна мярка, водеща към изграждане на устойчива антикорупционна среда. Изпълнението на основните приоритети, заложи в стратегически и оперативен план са активни мерки за борба с корупцията и конфликт на интереси. Заложи са активни мерки в посока повишаване качеството на правосъдието. Гарантиране еднакво прилагане на закона и уеднаквяване на практиката. Заложи са мерки в посока подобряване дейността на администрацията за предоставяне на бързи, качествени и достъпни административни услуги, подобряване диалога между съда и гражданите, с цел повишаване на общественото доверие. Очертаните в Стратегически план цели и мерки са развити и конкретизирани в детайлен оперативен план за годината, в който са очертани стъпките, срокове и отговорници за тяхното изпълнение. В годишните доклади на съда са отчетени резултатите по заложените приоритети в стратегически план. Конкретните мерки за предотвратяване на корупция и конфликт на интереси са гарантиране еднакво прилагане на закона, чрез уеднаквяване на практиката. Стриктно прилагане на принципа за случайно разпределение на делата. Спазване на етичните правила, визирани в КЕПБМ и КЕПСС. Своевременно подаване на декларации по ЗСВ и ЗПКОНПИ. Обезпечаване достъп до информация, чрез публикуване на съдебни актове и всички актуални събития, отнасящи се до дейността на съда. Провеждане на открити, прозрачни процедури за подбор на съдебни служители.

29.06.2020г.

С уважение:

/Ил. Ферева- Зелева/